

AgEcon SEARCH
RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

A GAZDÁLKODÁS GYAKORLATÁBÓL

A KIS TERÜLETŰ TOLNA MEGYEI TERMELŐSZÖVETKEZETEK FEJLESZTÉSI KÉRDÉSEI

MERCZ MIHÁLY

Az új gazdaságirányítási rendszer bevezetését követően — élve a magas állami támogatás adta lehetőséggel — a termelőszövetkezetek igen dinamikus beruházási tevékenységet folytattak. E beruházási tevékenység nem volt mentes bizonyos ellentmondásoktól.

Cikkemben szeretném ezen ellentmondások egyikét — a kis szántóterületű termelőszövetkezetek állóeszköz-fejlesztését, fejlesztésialap-képzését — a Tolna megyei közös gazdaságok adatai alapján bemutatni.

A megye közös gazdaságainak $\frac{1}{3}$ -a (26 tsz) 2000 kh-nál kisebb szántóterülettel rendelkezett 1972. december 31-én. E termelőszövetkezetek közel 40 000 kh szántón — a Tolna megyei termelőszövetkezetek területének 13,8%-án — gazdálkodtak. Nem érdektelen tehát e gazdaságok beruházási tevékenységét, állóeszköz-fejlesztését nyomon követni.

Mivel a 26 nagyüzem — a gazdálkodás eredményességét, a termelés struktúráját és a természeti adottságokat alapul véve — nagyon heterogén, az összesített adatokon kívül a termelőszövetkezetenkénti adatokat is figyelembe vettem.

AZ ÁLLÓESZKÖZ-ÁLLOMÁNY ELHASZNÁLÓDOTTSÁGA

Az állóeszközök elhasználódottságát többé-kevésbé reálisan jellemzi a már elszámolt értékcsökkenés összegének és az állóeszköz értékének egymáshoz viszonyított nagysága.

Mivel a termelőszövetkezetekben az amortizációt nem az állóeszközök teljes, hanem csupán az állami támogatással csökkentett értéke — azaz mezőgazdasági bekerülési értéke — alapján kell elszámolni, így az értékcsökkenés összegét a mezőgazdasági bekerülési értékhez célszerű viszonyítani, hogy az állóeszköz elhasználódottságára következtetni tudjunk.

A Tolna megyei termelőszövetkezetekben a mérlegbeszámoló adatai szerint az összes állóeszközök mezőgazdasági bekerülési értékének átlagosan 29,4%-a amortizálódott. A 26 vizsgált gazdaságban ennél kedvez-

GAZDA

zötlen
leírták
A
alakul

A
vetkez
többi
A
keztet
adatok
szövet
az átl
ban k
A
dottsá
eszköz
állomá
amely

in
g
az

Az em
másik
delkez
Í
dottsá
találta
A
ingatla

zótlenebb a helyzet, mert ezekben már az összes állóeszközérték 32,8%-át leírták.

Azt, hogy az értékleírás aránya melyik állóeszközcsoporthoz miként alakult, az 1. táblázat mutatja.

1. táblázat

A LEÍRT ÉRTÉK ARÁNYA ÁLLÓESZKÖZCSOPORTONKÉNT

Állóeszközcsoporthoz	Az értékesítés aránya	
	a megyében	a kis termelőszövetkezetekben
	átlagosan, %	
Ingtalan	24,9	28,2
Gép	34,2	37,3
Jármű	34,8	37,1
Összes állóeszköz	29,4	32,8

Az 1. táblázat adatai azt bizonyítják, hogy a kis területű termelőszövetkezetekben a régebbi állóeszközök aránya általában magasabb, mint a többi Tolna megyei termelőszövetkezetben.

Állóeszköz-csoportonként vizsgálva a kérdést, szintén hasonló következtetés vonható le. Valamennyi állóeszközcsoporthoz nemcsak az összesített adatok szerint magasabb az értékesítés aránya a kis területű termelőszövetkezetekben a megyei átlagnál, hanem ezek közül több gazdaságban az átlagnál kedvezőtlenebb az állóeszközök elhasználódottsága, mint ahányban kedvezőbb.

A könyvvitel szerinti állóeszközcsoporthoz megyei átlagos elhasználódottságát alapul véve, 5 csoportba soroltam a 26 közös gazdaságot. Állóeszközfajta szerint differenciálva, *közepes elhasználódottságú állóeszköz-állománnyal rendelkező gazdaságnak* tekintetem azt a termelőszövetkezetet, amelyben a leírt érték

ingatlanoknál	20—30%,
gépeknél, járműveknél	30—40%,
az összes állóeszközöknél	25—35%.

Az ennél magasabb leírt értékhatárt elérő gazdaságokat kedvezőtlen, a másik végletbe tartozó gazdaságokat kedvező állapotú állóeszközökkel rendelkező gazdaságoknak tekintetem.

Így osztályozva a termelőszövetkezeteket az állóeszközök elhasználódottságát tekintve, a 2. táblázatban közölt adatokkal jellemzett helyzetet találtam.

A szövetkezetenkénti adatokból megállapítható, hogy elsősorban az ingatlanok elhasználódottsága alakul kedvezőtlenül — a megyei átlaghoz

AZ ÁLLÓESZKÖZÖK ELHASZNÁLÓDOTTÁGA
A KIS TERÜLETŰ TERMELŐSZÖVETKEZETEK BEN
(1971-ben)

2. táblázat

Állóeszközcsoport	Kedvező	Közepes	Kedvezőtlen
	elhasználódottságú állóeszközökkel rendelkező termelőszövetkezetek száma		
Ingatlan	4	10	12
Gép	4	16	6
Jármű	7	9	10
Összes állóeszköz	4	12	10

képest — a kis termelőszövetkezetekben. Közülük ugyanis mindössze 4 gazdaságban jobb az arány a megyei átlagosnál, ezzel szemben 12 nagyüzemben rosszabb. A 26 termelőszövetkezet összesített adatai alapján leszögezhetjük, hogy a kis tsz-ek elmaradása e tekintetben igen jelentős.

A MÉRSÉKELT BERUHÁZÁSI KEDV ÉS OKAI

A kis szántóterületű gazdaságok azonban nemcsak elhasználódottabb állóeszközökkel rendelkeznek a többiekénél, hanem kevesebb állóeszközük is van. Ezt bizonyítja az 1 kh szántóterületre jutó állóeszközök bekerülési értéke is, melyet a 3. táblázat tartalmaz. A kis szövetkezetek elmaradása a többi gazdaságtól — az abszolút értéket figyelembe véve — ugyancsak az ingatlanoknál a legnagyobb.

A kis termelőszövetkezetek tehát mindenekelőtt az ingatlan-, főleg az építési beruházások területén maradtak el a többi gazdaságtól. Ez eredményezi azt, hogy kevesebb állóeszközzel rendelkeznek, a meglévő állóeszközök is elhasználódottabbak.

AZ ÁLLÓESZKÖZÖK ESZKÖZCSOPORTONKÉNTI ÉRTÉKE

3. táblázat

Állóeszközcsoport	Az átlagos állóeszközérték		
	a megyében	a kis termelőszövetkezetekben	a megyei átlag %-ában
	Ft		
Ingatlan	4833	4066	84,1
Gép	1396	1207	86,4
Jármű	1111	1109	99,8
Összes állóeszköz	7633	6644	87,0

2. táblázat

zötlen

2

6

0

0

dössze 4

gyüzem-

eszogez-

dottabb

eszközük

kerülési

radása a

csak az

főleg az

eredméné-

állóesz-

3. táblázat

en

lag %-ában

1

4

8

0

A jelenség okát — ha visszagondolunk az elmúlt évek mezőgazdasági beruházási politikájára — könnyen meghatározhatjuk. A termelőszövetkezetekben az új mechanizmus bevezetését követő években a legjelentősebb beruházások az 1968—69-ben beinduló, szakosított állattenyésztési telepek voltak. E telepek megvalósításához — az 50%-os, sőt a 70%-os állami támogatás ellenére is — olyan volumenű saját erő volt szükséges, melyet a 2000 kh-nál kisebb szántóterületen gazdálkodó mezőgazdasági üzemek általában nem tudtak előteremteni.

A kis termelőszövetkezetek így csak egészen kis értékű építkezésekre vállalkoztak. Ezen építkezések nagysága azonban messze elmarad nemcsak az állattenyésztési telepek népgazdasági, hanem mezőgazdasági értékétől is. A nagy építési beruházási „láz” tehát egyszerűen elkerülte e közös gazdaságokat.

Ismeretes, hogy ezekben az években a gép- és járműberuházások nagysága általában eltörpült az építési beruházások mellett. Igaz ugyan, hogy a kis termelőszövetkezetekben megvolt a lehetősége, hogy ilyen irányú befektetéseket eszközöljenek, erre azonban nemigen került sor. Részben azért, mert a már meglévő gép- és járműállományuk nagysága az akkori elhasználódottság mellett igényeiket kielégítette. Részben, mert a szabályozók — pl. gépjavítási kedvezmény — is arra ösztönöztek, hogy — újak vásárlása helyett — inkább a meglévő régebbi gépeket használják tovább. Ezt támasztják alá a 26 termelőszövetkezet összesített adatai is, melyek szerint a gazdaságok gép- és járműállománya is öregebb volt az átlagnál 1971. december 31-én.

Összegezve a fentieket leszögezhetjük, hogy a termelőszövetkezetek egy része ebben az időszakban a beruházási kérdést a „könnyebbik” oldaláról közelítette meg, nevezetesen éveken keresztül csak igen kismértékű beruházásokat eszközölt.

Nehezíti a tisztánlátást — s talán éppen ezért is fontos e problémát tárgyalni —, hogy a nagy értékű építési beruházások tartós elhanyagolásának hátrányai e gazdaságokban ezideig a felszínen még nem jelentkeznek, azaz a legtöbb kis termelőszövetkezet pénzügyi helyzete stabil. Jól jellemzi ezt, hogy az 1972. év folyamán a 88 Tolna megyei termelőszövetkezet közül 16 gazdaság nem — egyáltalán nem, illetve egy hónapnál hosszabb időre sem — vett igénybe üzemviteli hitelt, s közülük nyolc 2000 kh-nál kisebb szántóterületen gazdálkodott.

Nagy tehát az ellentét a stabil pénzügyi helyzet és az igen kismértékű fejlesztés között. Még szembetűnőbb úgy vélem a feszültség, ha figyelembe vesszük, hogy ugyanakkor a termelőszövetkezetek másik része úgyszólván „erőn felüli” beruházásokat végzett, s ezáltal pénzügyi helyzete bizonytalanlanná vált, aminek következtében a gazdálkodás színvonala és eredményessége sok, korábban stabil, jó adottságokkal rendelkező termelőszövetkezetben számottevően visszaesett. Előfordult, hogy a nagy értékű állattenyésztési épületek megvalósítása miatt alaphiányossá, veszteséggé vált közös gazdaság már nem tudja biztosítani a megfelelő állatállománnyal történő

benépesítést, ami alacsony hozamokhoz, a beruházás igen lassú megtérüléséhez vezethet.

Végző soron felvetődik a kérdés: a mezőgazdasági beruházások hatékonysága nem volna-e javítható csupán azáltal, hogy minden termelőszövetkezet a képződő jövedelmével hozzávetőleg arányos fejlesztésről gondoskodna évről évre. De mi is a helyzet e téren?

A FEJLESZTÉSIALAP-KÉPZÉS LEMARADÁSA

Ismeretes, hogy az 1968-ban bevezetett gazdaságirányítási rendszer a termelőszövetkezetek jövedelemfelhasználása, s ezen belül is a fejlesztés nagysága terén megszüntette az adminisztratív megkötöttségeket, s helyükbe — az általános elveknek megfelelően — a gazdasági eszközökkel történő szabályozást helyezte. Úgy gondolom, hogy ez a nagyfokú döntési lehetőség a kis tsz-ek egy részében, a jövedelemfelhasználás során, a jelennek — a jövővel szembeni túlzott — előtérbe helyezését eredményezte a fejlesztési alap képzése során.

A szövetkezeti bruttó jövedelem, még napjainkban is, a közös gazdaságok jelentős részében nagymértékben ingadozik. A termelőszövetkezetek azonban a részesedési alap kialakult szintjét — esetleges jövedelemesökkenés mellett is — mindenképpen fenn kívánják tartani. Mivel pedig a biztonsági alap összege a gazdaságok többségében minimális — ez természetesen a kis területű üzemekre is vonatkozik —, a jövedelem volumenének ingadozása elsősorban a fejlesztési alap nagyságában csapódik le.

A fejlesztés nagyságának jellemzésére az egyik leggyakrabban használt mutató, hogy a részesedési és a fejlesztési alap együttes összege milyen arányban oszlik meg a két alapra. Az érvényesülő tendenciák kiszűrése érdekében több évet kell a vizsgálat során alapul venni, mert így az évenkénti ingadozások kevésbé torzítják az összefüggéseket.

A fejlesztési alap aránya a Tolna megyei termelőszövetkezetekben az 1968–71. évek átlagában 23,7%-os volt. A tsz-ek tehát globálisan egészséges arányok kialakítására törekedtek. Érdekes képet kapunk azonban, ha megvizsgáljuk, hogy a fejlesztési alap a különböző nagyságú területeken gazdálkodó termelőszövetkezetekben miként alakult az elmúlt négy esztendő alatt. Ezt mutatja be a 4. táblázat.

A 4. táblázat szerint a 2000 kh-nál kevesebb szántóval rendelkező 26 Tolna megyei termelőszövetkezet mintegy fele tartósan a megyei átlagnál kisebb fejlesztési alapot képezett.

A 26 gazdaság közül minden negyedikben a fejlesztési alap aránya a 14%-ot sem érte el. Ugyanakkor a nagyobb területű termelőszövetkezetekben ilyen kismérvű fejlesztési alapra szinte alig volt példa (62 tsz közül mindössze 2 üzem esetében).

Az átlagnál nagyobb fejlesztési alapot viszont csak minden hatodik kis területű termelőszövetkezet képezett. A többinél ez az arány is sokkal

4. táblázat

A FEJLESZTÉSI ALAP ARÁNYA ÉS A TERÜLETNAGYSÁG

A szántóterület nagysága kh-ban 1971. december 31-én	A részesedési és a fejlesztési alap együttes összegéből						A termelőszövetkezetek száma összesen
	14 alatti	14-18	18-22	22-26	26-30	30 feletti	
	százalékarányú fejlesztési alapot képező termelőszövetkezetek száma						
2000 alatt	7	3	4	8	4	—	26
2000-3000	2	2	2	7	5	3	21
3000-4000	—	1	4	8	2	2	17
4000-5000	—	2	5	4	3	1	15
5000 felett	—	1	2	3	3	—	9
Összesen	9	9	17	30	17	6	88

kedvezőbb volt, hiszen kb. minden harmadik termelőszövetkezet magas fejlesztési alapot használt fel.

A FEJLESZTÉS ÉS A KEDVEZŐTLEN ADOTTSÁGOK

A szövetkezetek fenti csoportosítása azonban önmagában nem ad feltétlenül reális képet a területnagyság és a fejlesztési alap aránya közötti összefüggésről. Mivel a kis szántóterülettel rendelkező termelőszövetkezetek közül több igen mostoha természeti adottságokkal rendelkezik, így az ezekben képződő relatíve alacsonyabb jövedelemszint nem is teszi lehetővé a megfelelő arányú fejlesztést. Feltételezhetnénk tehát, hogy nem is annyira a kis üzemi méret, mint inkább a kedvezőtlen adottságok miatt alacsony a fejlesztési alap aránya.

Az objektív kép kialakítása céljából ezért megvizsgáltam, hogy a fejlesztésialap-képzés fejlődése milyen összefüggést mutatott a szövetkezeti bruttó jövedelem változásával. E célból az 1959-1967. évek átlagában elért, rendelkezésre álló bruttó jövedelem és felhalmozás összegéhez viszonyítottam az 1968-1970. évek átlagában képződő szövetkezeti bruttó jövedelem és fejlesztési alap összegét. A viszonyszámok birtokában a gazdaságokat kategorizáltam a jövedelem- és fejlesztésialap-változás mértéke szerint, és megnéztem, hogy az egyes jövedelemváltozási kategóriákba sorolt gazdaságok közül hány tartozott a különböző fejlesztésialap-változási kategóriákba. Ezt a megye összes termelőszövetkezetére (5. táblázat) és a megye 2000 kh-on aluli tsz-eire (6. táblázat) vonatkozóan elvégeztem.

(Az 5. és 6. táblázattal kapcsolatban megjegyzem, hogy a tsz-ek száma 1970-ben 91 volt, azonban három gazdaság 1966-1967-es felhalmozási adatait nem tudtam fellelni. A 6. táblázatból pedig hasonló okokból 2 tsz hiányzik. A számviteli rendszer változásai miatt pedig némi torzítás jelentkezik a két időszak összehasonlításánál. Mindezek azonban nem olyan mértékű eltérések, hogy reális következtetések levonását ne tennék lehetővé.)

5. táblázat

A BRUTTÓ JÖVEDELEM ÉS A FEJLESZTÉSI ALAP VÁLTOZÁSA
A TOLNA MEGYEI TERMELŐSZÖVETKEZETEK BEN

A bruttó jövedelem változásának %-os aránya	Keve- sebb mint 50	50-70	70-90	90-110	110-130	130-150	Több mint 150	A termelő- szövet- kezetek száma összesen
	százalékos fejlesztésialap-változást felmutató tsz-ek száma							
85 alatt	4	4	1	2	—	—	—	11
85-95	2	—	4	2	—	—	—	8
95-105	1	3	7	7	4	3	—	25
105-115	1	1	3	3	5	5	2	20
115-125	—	—	1	2	6	2	3	14
125 felett	—	—	—	—	3	2	5	10
Összesen	8	8	16	16	18	12	10	88

6. táblázat

A BRUTTÓ JÖVEDELEM ÉS A FEJLESZTÉSI ALAP VÁLTOZÁSA
A 2000 kb-ON ALULI TOLNA MEGYEI TERMELŐSZÖVETKEZETEK BEN

A bruttó jövedelem változásának %-os aránya	Keve- sebb mint 50	50-70	70-90	90-110	110-130	130-150	Több mint 50	A termelő- szövet- kezetek száma összesen
	százalékos fejlesztésialap-változást felmutató tsz-ek száma							
85 alatt	2	—	—	—	—	—	—	2
85-95	1	—	2	1	—	—	—	4
95-105	1	1	3	2	1	—	—	8
105-115	1	1	1	1	—	—	1	5
115-125	—	—	—	—	2	—	—	2
125 felett	—	—	—	—	1	2	—	3
Összesen	5	2	6	4	4	2	1	24

Az 5. és 6. táblázatból megállapítható, hogy a kis szántóterületű termelőszövetkezetek és az összes közös gazdaság jövedelmi helyzetének változásai között a különbség minimális. Szembetűnő ugyanakkor, hogy az 1968-1970-es években — a korábbi három év átlagos felhalmozásához képest — a fejlesztési alap a kis gazdaságokban összehasonlíthatatlanul kedvezőtlenebb alakulást mutat, mint a többi termelőszövetkezetben. Minden második kis területű gazdaság fejlesztési alapja az előző időszak felhalmozásának 90%-át sem érte el, s ezen belül minden ötödiké még az 50%-át

táblázat

A termelőszövetkezetek száma összesen

11

8

25

20

14

10

88

táblázat

A termelőszövetkezetek száma összesen

2

4

8

5

2

3

24

ú ter-
k vál-
gy az
sához
tlanul
. Min-
k fel-
0%-át

sem. A többi gazdaságban ezzel szemben csak minden harmadik, negyedik üzemnél csökkent ez az arány 90% alá, 50%-ra pedig csak egészen kivételes esetben (minden huszadik üzemben) süllyedt. Ugyanakkor a kis termelőszövetkezetek közül csupán minden harmadik, negyedik gazdaság növelte 10%-nál nagyobb mértékben a fejlesztési alapját, s a 24 üzem közül csupán egy esetben volt nagyobb a növekedés 50%-nál. A 2000 kh-nál nagyobb szántóterületen gazdálkodó üzemek esetében viszont minden második 10%-osnál nagyobb fejlesztésialap-növekedést produkált, ezen belül minden hetedik termelőszövetkezetben a növekedés több mint 50%-os volt.

Jelentős eltérést tapasztalhatunk a Tolna megyei — 2000 kh-nál nagyobb és a 2000 kh-nál kisebb — közös gazdaságok között, ha olyan üzemeket hasonlítunk össze, melyekben azonos módon változott a jövedelem. Így például azon 6 kis termelőszövetkezet közül, ahol 1965—1967-hez képest csökkent a szövetkezeti jövedelem, 3 gazdaságban több mint 50%-kal volt alacsonyabb a fejlesztési alap az új mechanizmus első három évében, mint az azt megelőző három évben. A 2000 kh-nál nagyobb szántóterületen gazdálkodó tsz-ek közül 13 gazdaság ugyancsak kisebb jövedelmet ért el az 1968—1970. évek átlagában, mint az előző három év átlaga, de e 13 gazdaság közül csupán minden negyedik, ötödik üzemben volt tapasztalható hasonló arányú visszaesés a fejlesztési alap képzésében.

Azokban a termelőszövetkezetekben, ahol a jövedelem nagysága lényegében nem változott a két időszakban, ugyancsak számottevő eltérés tapasztalható a Tolna megyei közös gazdaságok két említett csoportja között. Amíg ugyanis az e kategóriába sorolható 8 kis területű termelőszövetkezet 62,5%-ában csökkent a fejlesztés, ugyanakkor a hasonlóan stagnáló jövedelemszintet produkáló 17 egyéb termelőszövetkezet esetében ez az arány csak 35,2% (6 tsz) volt.

Növekedett a jövedelemszint a két időszak között, 10 kis szántóterületű gazdaságban és 34 egyéb termelőszövetkezetben. Közülük a kis termelőszövetkezetek esetében minden harmadik, a többinél csupán minden tizedik üzemben csökkent a fejlesztés volumene az 1968—1970. években.

Az 5. és 6. táblázat összehasonlítása révén megállapítható, hogy a 2000 kh-nál kisebb szántóterületen gazdálkodó Tolna megyei termelőszövetkezetek — tartozzanak bármelyik jövedelemváltozási kategóriába — fejlesztési alapja az elmúlt években kedvezőtlenebbül alakult, mint az azonos jövedelemváltozási kategóriába sorolt nagyobb termelőszövetkezetek megyei átlaga. Leszögezhetjük tehát, hogy a kis szántóterülettel rendelkező termelőszövetkezetekben a fejlesztés elmarad a képződő jövedelem alapján várható mértéktől is.

Végző soron összegezésésként megállapítható, hogy a termelőszövetkezetek egy része éveken keresztül halogatta az állóeszköz-fejlesztést. Ennek hátrányait egy ideig még nem érzik, sőt pénzügyi helyzetük átmenetileg (néhány évig) stabilabb is lett. Mégsem lehet a jelenség mellett szó nélkül elmenni egyrészt azért, mert a korszerű nagyüzemi állattenyésztés így nem valósítható meg e nagyüzemekben, másrészt, mert ugyanakkor más ter-
me-

lőszövetkezetek — társak hiányában — túlméretezett beruházásaikat gyakran nem tudják finanszírozni, s pénzügyileg nehéz helyzetbe kerülnek, ami náluk rendszerint az egész gazdálkodás színvonalának néhány éves visszaesését eredményezi.

A termelőszövetkezetek döntő többsége természetesen — e két véglet között állva — igyekszik biztosítani a saját gazdasági teherbíró képességének megfelelő fejlesztést. Úgy gondolom, hogy összefogással a kis területű gazdaságok technikai lemaradása és az őket emiatt fenyegető gazdasági visszaesés is elkerülhető lenne.

В области Толна в производственных кооперативах располагающих площадью пашни 2000 гектаров увеличивают свои основные средства производства в размере на много меньшем средней области. Вследствие этого парк основных средств в них меньше и более изношен, чем в других кооперативах области. Автор исследуя последствия и причины этого неблагоприятного положения приходит к такому выводу, что в этих хозяйствах нужно заботиться о формировании правильных пропорций использования дохода, потому что без этого может покалечься их настоящее стабильное финансовое положение из-за технической отсталости.

Die landwirtschaftlichen Produktionsgenossenschaften im Komitat Tolna die über weniger als 2000 Katasterjoch Ackerland verfügen, entwickeln ihre Bestandsmittelfonds in einem wesentlich geringeren Masse als der allgemeine Durchschnitt der übrigen LPG im Komitat. Deshalb ist der Mittelbestand in dieser Kategorie kleiner und verbraucher. Nachdem der Verfasser die Folgen und Gründe dieser nachteiligen Tendenz untersucht hat, kam er zur Schlussfolgerung dass man auch in diesen Betrieben Sorge für eine richtige Gestaltung der Einkommensverwandproportionen tragen soll ansonsten die gegenwärtig noch stabile finanzielle Lage dieser LPG infolge des technischen Rückgangs innerhalb wenigen Jahren erschüttert werden kann.

Co-operative farms in the county Tolna, which have smaller arable acreage than 2000 cadastral yokes (\approx 2850 acres) pursue the development of their fixed assets at a significantly smaller scale than do in average of the county. Therefore their pool of fixed assets is smaller and more deteriorated than the same of other co-operative farms in the county. Searching for the reasons of this disadvantageous practice, the author arrives to the conclusion that the establishment of correct relations in income consumption must be performed also by the farms since otherwise — in consequence of the technical backwardness — their present financial stability can be upset within a few years.

A
zöje a
1971-
a mez
rületé
nemze
tésén
valóit
elemz
ka inc
ban é
egyik
cializ
függé
gok m
1971

A
A g
terme
évi 1
millió
os n
hüvel
millió
E
1960-
nagy
- 19
lés 18
lió to
Az

A
adatok
szaki
1973. -
csenov
Moszk